

Política exterior: Zapatero guanya Aznar

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 18.11.08

Josep Piqué, que va ser ministre del ram, diu que la política exterior reflecteix interessos i que els grans eixos han de continuar, encara que es produeixi l'alternança. En part, sí. I en part, no. Bush va canviar la política exterior (multilateralisme) de Clinton per un altiu unilateralisme. El resultat va ser envair l'Iraq. I el gran actiu d'Obama ha estat ser contrari a la guerra. Des del principi.

A Espanya, Aznar va arraconar l'uropeisme de Felipe i el va substituir per l'ànsia de la relació privilegiada amb els Estats Units. Ho va fiar tot, començant per l'entrada al G-7, a la sintonia amb Bush. D'aquí ve el seu paper a les Açores (conservadors com Berlusconi van ser més cauts), les seves reticències a la Constitució europea i el seu intent de formar un bloc europeu proamericà contra "la vella Europa".

El més estrany és que certa dreta pregona --i d'altres ho compren-- que aquesta política exterior arribista, basada a creure que els neocon serien els amos de l'univers, és més moderna que la de Zapatero, que qualifiquen de desencertada. No és així. Hi ha discursos de Moratinos, i del mateix ZP, amb tuf "no alineat", però la seva política exterior ha estat pragmàtica.

No-seguidisme de l'error Bush; incardinació europea i complicitat amb els governs conservadors de França i Alemanya; més cooperació, i menys orgull, en la relació amb el Marroc; apertura a tots a l'Amèrica Llatina (Franco no va seguir el bloqueig a Cuba; Veneçuela i Bolívia tenen

petroli); i llançament de l'Aliança de Civilitzacions, més benintencionada que articulada.

En la política exterior de Zapatero hi ha hagut errors, però també èxits. Per començar, el seu instint la va encertar més que la croada contra l'eix del mal de Bush. I acabem de veure dos fruits de la tan ridiculitzada política de cooperació. El primer, que 44 països de les dues riberes han acordat que la Unió Euromediterrània tindrà la seu a Barcelona. És un èxit i una lliçó: Espanya no s'acaba a El Escorial.

El segon ha estat la presència d'Espanya a la reunió del G-20 a Washington, una cimera que intenta harmonitzar la resposta a la crisi. Aznar va menysprear el G-20 (cosa de països emergents) i no va aconseguir entrar al G-7. Només tenia Bush a favor. Divendres ZP es va plantar a Washington amb l'ajuda de Sarkozy (el que anava als mítings d'Aznar) i a pesar de l'antipatia de Bush. A favor d'Europa, i no fent de peó del mal americà.

És un èxit, encara que el minimitzin els que volen un nacionalisme espanyol enfrontat tant a Rabat i a París com a Catalunya i el PNB. I la foto de ZP a l'esglaó superior --el protocol ha jugat a favor-- d'un Bush als seus dies finals incita a la reflexió. Els tres de les Açores acaben malament. ¿Per ser intel·ligents?